

TÔI NỘI HỌC THÀY GENRIKH SAULOVICH ALTHULLER (ky 2)

Nhờ tôi nêu trên (xem BTSK số 3/1999), nội học trööc tiếp Thầy Altshuller là nhiều may mắn không gì có thể thay thế. Với thời gian trôi nì, cảm nhận của tôi về tôi may mắn hơn cang tăng khi càng biết thêm nhiều thông tin về Thầy.

Trööc hết, nay là may mắn nööic học tài pham (TRIZ) trööc tiếp từ tài giai Do vậy, người học không sôi phai tiếp thu nhöng cai "tam sao thất bát"! Bay giöi khi vào Internet, theo doi các hoạt động ve TRIZ trên thế giới, tôi thấy hiện tööng hieu leich laic, daïy leich laic ve TRIZ không phai là quái hiểm. Học trööc tiếp tài giai người học có thể hỏi bất kỳ cai gì liên quan nén tài pham và nööic giai naiп tin cai, kể cả nööic chuyên "hau tööng", "bep nuc" nai cho ra nööic tài pham. Nếu bạn ché học nhöng thầy là người "nööic trööc" hoặc "hoc trööc" bain, bain seikhoang coisoi may mắn nöoi

Tuy nhiên, ôi nay coi chuyen, tài giai của kien thöic chöa chae là nööic coi khai naing truyền nait thông suot kien thöic nai cho nhöng người khac. Kien thöic là thông tin. Nén thông tin truyền thông suot con phui thuoc van naiу yeu toai cua chính người phai nhö xöölyi mai hoia thông tin, cua moi tööng truyền tin, cua trình nööic nhaн tin. Ve màt naytoi lai coimot may mắn nöoi: Thầy Altshuller là nhan soi pham tuyet voi. Voi to cach lai nööic hoc, quan sat Thầy toi thay, ngôn ngữ Thầy sôi dung rat trong saing, không phöic tap, không thoa van naiн trung "nich", giup người nghe deihieu nüng nghĩa can phai hieu. Thầy luôn sôi dung các hình ảnh, hình veiminh hoia. Bai giang cua Thầy chat chei mang tính thuyet phuic cao, vi coi khai nai nööic chi tiet nai. Ban thöiso sainh, coi hai người moi ban an mot moи an lai. Mot người ché noi goi loin: "Moin nay ngen lam, ban an ni". Người kia không dung töi "ngon lam", "an ni" man ni van chi tiet. Nén noi, nghe chöa xong ban nai oia nööic mieing van töi ban gap mot mieing cho minh. Roirang ban bi người thöi hai thuyet phuic hon, thuyet phuic nén noi thuoc nai hành nööic cua ban. Thầy cung rat linh nööic trong viet giang bai hoac traillöi các cai hoi tuy theo nai tööng larai, ôi trình nöai nai. Thầy coi cai "kho" các cách dieu nait, các ví dui van các tình huong nien hinh lay töi các linh vöc khac nhau cho nén Thầy deidang taio soi tööng höip cao nhai voi người nghe. Chöa kei Thầy coi rat nai chuyen vui, giao thoai, chuyen tieu lam lieu quan nén saeng taio nén không buoi hoc nap thieu vaang tieung cooi trong lop. Nghe Thầy giang bai, naiu luic toi coi cam tööng Thầy không ché trình bay TRIZ nhö mot lyi thuyet mai nööic nghe mot cai chuyen ve quai trình nghien coi, xaiy döing lyi thuyet ay. Viet nén nay, toi lieu tööng nén cai noi cua L.Tolxtoi: "*Nieu quyibaи can biết không phải là quai nai trong maulam theinao nai nai nai ket luai ay*". Phai noi rang Thầy nai "huit hon" hanh het moi người trong lop. Thầy lai Thầy giao - Ngheisyi Thầy lai hien than cua cai naiп cua soi truyền tai cai naiп nai, người nai - soi saeng taio nén voi nhöng người hoc Thầy. Coi thei vi Thầy con lai nhan van viet chuyen khoa hoc vien tööng nööic naihing giao cao cua Lieu Xoai

Qua nhöng cau Thay traï lôi caic thac mai cua toi tren lüp, trong caic giöra chöi, trong nhöng lan ñen tham gia ñinh Thay tai nha rieng vañnaic biet trong thoi gian lam luän ain tot nghiep, bain than toi caim thay minh giao them. Boi vi, Thay khöng chä gaii ñap nhöng nieu toi muon biet, muon hieu, mai con goi moi vei soi phai trien tiep theo mai thöong toi khöng nhin xa tui möc nhö vaÿ. Nöong thoi toi cuing tröineñ nghiem khat voi chinh minh hon. Chaing lai coi nhöng cau toi hoi, sau khi traï lôi cañ kei Thay tong ket: "Nhöng gi toi traï lôi anh coi nam ngoai nhöng gi chuang ta ñai hoic ñau". Aih mat Thay nhin toi nhö muon noi them: "Anh coi nui tiem naing ñeittoi traï lôi cau hoi cuia chinh minh kia mai Troöic het hay töi minh lam, maiñ dañ leñ anh bain trei". Töi ñoi toi tap thoi quen van dung nhöng gi minh ñai hoic ñeit toi traï lôi caic cau hoi. Khoing ñööic, moi ñi hoi Thay, hoi ngööi khaic. Nieu nay giup toi tang tính töi tin vañsau nay lai tinh ñoic lap trong suy nghĩ, trong nghien coi khoa hoic.

Khi bööic vaio giao ñoain lam luän ain tot nghiep, Thay Altshuller khuyen khich chuang toi töi tim ñeittoi thiet thöc voi linh vöc cui theicua töng hoic vieñ. Biet chuyen moïn cuia toi lai vat lyi Thay goi yillam ñeittoi theo hööong xay döing "Chä dan söidung caic hieu öing vat lyi trong saing tau saing chei". Trong khi ñoi caic mai toi tam ñac, tham chí áp uïtörlau lai lai ñeittoi "Tinh i tam lyi trong tö duy saing tau".

Nhö toi ñai noi ôi phan ñau bai viet nay (xem BTSK soi 3/1999): khi con hoic phoi thöng toi ñai nhieu lan töi tim hieu caich suy nghĩ cuia chinh minh khi giao caic bai toan trong troöong hoic. Toi ñeiyi coi nhöng bai toan minh khöng giao ñööic. Khi biet lôi giao toi thay minh khöng giao ñööic khöng phai vi minh thieu kien thöc, thieu khaïnaing cañ thiet mai dööong nhö coi mot lôi nao ñoi cañ tröi minh söidung kien thöc ñoi khaïnaing ñoi vañrat cay cui vei cai lôi aÿ. Sau nay ñoic caic sach tam lyi hoic toi moi biet ten goi cuia noi tinh i tam lyi Chinh vi ñeiyinhieu ñen tinh i tam lyi bain than lai vaip noi khaïnhieu, coi nhieu xuic caim vei noi neñ toi muon lam theo yu minh hon laiyi Thay. Toi phan van: phai lõia lôi noi voi Thay theinao cho phai ñay (vi ôi Viet Nam toi luon ñööic giao duic lai phai vaing lôi thay, co). Cuoi cung, toi quyet ñinh noi that voi Thay, bôi vi toi cuing ñööic daiy phai "that thay dung caim", coi vaip löong tam moi thanh than, chaing cañ cong queo lam gi. Toi chuan bi tinh than, neu Thay khöng chiu thi ñanh vaing lôi Thay vaÿ. Khi noi voi Thay, toi tööong Thay seit tiep tuic thuyet phuc toi theo yikien cuia Thay, ai de Thay ñoong yu ngay: "Neu anh "yeu" tinh i tam lyi thi xin moi, bat ñau ngay ni". Nöong thoi Thay cuing chära nhöng khöukhan mai toi cañ phai hinh dung troöic ñeivööt qua ñoi voi nhaivat lyikhi nhai sang linh vöc tam lyi

Viet luän ain ñööic ñen ñau, toi ñoa Thay xem ñeit ñoi Coi thoi gian thi Thay ngoi thaio luän voi toi ngay, khöng coithi Thay caim vei ñoic roi hein gaip. Thay goip yitöng phan vañluän ñait nhieu cau hoi nhö: "Veiyinay ngööi ta ñai lam ñööic nhöng gi? Ñaing trong tai lieu nao? Anh coi thöc söi ñoic nguyen bain khöng? Anh ñai tim het caic nguoin thöng tin chöa? Müc ñich anh muon ñait ñööic trong luän ain lai gi? Caic gi lai caic moi cuia anh? Caic doi lieu anh ñoa ra ñai ñui thuyet phuc chöa? Con doi lieu nao thuyet phuc hon ñoa khöng? Anh khaing ñinh caic nay lieu coi quai söim khöng? Con caich giao thich nao khaic khöng? Con caich xem xet nao noa khöng?

Lieu anh coi thei xay döing nööic caic công cui, it nhai dööi daing lôi khuyen nei giup ngoöi ta khaic phuc tính i tam lyi không? Nei tai nay con coi thei phai trien tiep vei nhöing hööing nao...?" Thui that, moi buoi lam viec voi Thay lai moi buoi "noi moi hoai hoai" va to i hieu them Thay lai ngoöi rat nghiêm khaic trong công viec nghiên cứu khoa hoc. Chính vì nööic Thay ren cho, nhöing gi hoic nööic töi Thay naïrat giup ích to i khi lam caic luän ain tieu syi (Doctor of Philosophy), naïc biet, tieu syi khoa hoc (Doctor of Science) veiquang hoic caic chat ban daan theo ngheinhan nööic cöiñi naïo tao. Rieng vei "tính i tam lyi", sau nay, to i phai trien tiep thanh "tính i heit thong" baô cao tai Hoi nghì chau Âu veisaing tao vaññoi möi, naïng tai Ha Lan vaññoa vaô giai trình giaing daïc cuia TSK.

Khi nöa Thay Altshuller xem lai bain thaò lan cuoi cung trööic khi chính thöic nainh maiy vaññoing luän ain thanh quyến, to i coi ghi tren trang naïu: Ngööi hööing daan: G.S. Altshuller. Thay nhin thay vañ lai but gaich boi Thay to i troi mat nhin Thay ngaic nhien, Thay cööi vañ traù lôi: "Anh to i chon nei tai vañ to i lam choi không phai to i. Anh phai to i chiu traich nhieim". Cau noi cuia Thay that nhieu nghĩa. Bain coi thei hieu lai Thay nainh gaiuluän ain thuoc loai xoang, dính tein minh vaô chaing boi neitinh them nhieim cho caic danh hieu hoac hoic ham cuia Thay, coi khi con mat uy tín. Bain coi thei hieu lai Thay trung thöic vi Thay cho lai Thay nöing vai troi phan bien, tö vañ hon lai hööing daan, hon nöa Thay muon naing cao tinh than to i chiu traich nhieim, to i tao uy tín khoa hoic cuia hoic troi không döia daam vaô uy tín cuia ngoöi khaic. Viet nen nay to i bat gaic nhöiñen chuyen tieu lam "Thoi baô vei luän ain". Chuyen kei raing, trong luän ain cuia minh thoïnöa ra nhöing ket luän nhö, thoï coi thei ain thit nööic cao, choi soi, tham chí caigau. Cuoi cung luän ain vañ nööic thong qua. Nôn gian vi thay cuia thoïlaosö to i

Nhan nay, to i muon noi them mot chut. To i hoic vañlam viec ôi Lien Xoï trong moi trööing giai duic nai hoic vañghein cöu khoa hoic ba ñoit, tong cong khoaing 12 nam. To i nei yil caic thay, caic nhau khoa hoic thööing không aip ñat yitööing nghiên cöu cho caic hoic troi cuia minh. Caic thay san sang thaò luän, tranh luän voi caic hoic troi coi nhöing yitööing khaic. Ngay caic trööing hôp hoic troi vañ không chiu thay thi thay cuing không dung quyến uy ñeinguan cam hoic troi thöic hien yitööing nghiên cöu cuia hoic troi Voi ngheivat lyithöic nghiên cuia to i, to i ñau khoaing gañ chuc lan "ñueng ñoi" voi caic thay nhö vaÿ. Tuy nhien, sau khi tranh luän, lan nao caic thay cuing baô, nai loai nhö: "Mau nay, mai nay anh coi thöic hien caic thi nghiên theo yi anh ni, xem sao, biet ñau..." Tuy nhien, caic thay không khoan nhööing vañcoi yeu cau rat cao ñoi voi quai trình, caich thöic thöic hien yitööing, kiem tra caic ket quai thu ñööic, xöilyicac ket quai gaii thích chung vañdöi baô caic hei quai coitheacoii..

(con tiep)
Phan Dung